

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ НА ІСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ (2023 – БЕРЕЗЕНЬ 2024)

Кудлюк Єлизавета,

студентка III-го року навчання

історичного факультету

Тернопільського національного педагогічного

університету імені В. Гнатюка

e-mail: elzasmit22@gmail.com

Науковий керівник: **Алексієвець Леся,**

доктор історичних наук, професор,

кафедра всесвітньої історії та релігієзнавства

Тернопільського національного педагогічного

університету імені Володимира Гнатюка

Перша половина XXI ст. для України продовжується боротьбою за право свободи і відстоюванням державних кордонів. Революції та війни завжди дають поштовх для створення нових явищ, або ж розвитку давно відомих. Російсько-українська війна триває з 2014 р., разом з цим продовжує вдосконалюватися волонтерських рух, збільшується кількість волонтерів по всій країні та за її межами.

Волонтерська діяльність є однією з важливих частин функціонування історичного факультету. Протягом 2023 р. та на початку 2024 р. студенти-історики під координацією Волонтерського центру історичного факультету ТНПУ, керівником якого є в.о. декана Кіцак Володимир Миронович, міжнародного інформаційно-аналітичного штабу «Україна Перемагає» (координатор – професор Алексієвець Леся Миколаївна) та інших представників педагогічного складу здійснювали чимало благодійних ініціатив для допомоги військовослужбовцям та потерпілим від повномасштабного вторгнення з боку росії.

Основним напрямом волонтерської роботи на факультеті залишається плетіння маскувальних сіток. За підрахунками Кіцака В. М. за цілий рік було сплетено 421 сітку площею 14 735 кв. м, які допомогли замаскувати військову техніку та споруди багатьох бригад, а на середину березня від початку 2024 р. було сплетено 39 сіток і доставлено на фронт завдяки Гуманітарній Новій пошті [1, 2].

Окрім основного напрямку роботи волонтерського центру історичного факультету зазначимо про чималий вклад інших спрямувань. Протягом 2023 р. на фронт було передано медичні ноші, бандажі, турнікети, скиди для дронів, плати ініціації для FPV дронів, генератор, запчастини для автомобілів, цілевказівник, елементи захисту, антидронну рушницю та бронекостюм тощо [1].

Важливим осередком волонтерства на історичному факультеті є міжнародний інформаційно-аналітичний штаб «Україна Перемагає», у склад якого залучений студентський актив історичного факультету під керівництвом Алексієвець Л. М.

Студентами-першокурсниками 2023 р. за підтримки штабу «Україна Перемагає» було запущено мережевий Марафон «Ми-Україна» (Мистецько-освітній Art_2), координаторами якого були викладачі Леся Алексієвець, Ірина Федорів та старости груп Ангеліна Заваринська, Наталія Мисютіна, Ірина Герчак і Софія Стасюлевич. Під час цього флешмобу студентство, педагогічний склад, їхні друзі та знайомі мали змогу поділитися своїми рефлексіями та спогадами про перший день етапу повномасштабного вторгнення у російсько-українській війні. Марафон охопив не лише територію Тернопільщини, але й залучив інші області та міста, навіть іноземні держави. Користувачі на платформі Фейсбук «постили» дописи різнопланового творчого характеру [3].

У рамках студентської наукової конференції «Історія: рефлексії воєнної доби_2.0» було проведено благодійну ярмарку, й у перше в історії факультету, мандрівну ярмарку, завдяки яким вдалося зібрати 7 025 грн [4].

Волонтерська діяльність студентів історичного факультету виходить за межі української держави. Так студент Тарас Катрун, член штабу «Україна Перемагає», активно співпрацює з чеськими партнерами. Від так завдяки пожертвуванням прихожан греко-католицької парафії св. Йосипа у Брні вдалося придбати два тепловізори й через Волонтерський центр ТНПУ передати бійцям 83 батальйону 105 бригади ТО [5]. Допомога цієї ж парафії та української діаспори у Чехії дала змогу придбати три «Старлінки» та два тепловізори, які було передано на потреби військовослужбовцям [6].

Польські колеги-археологи також не залишились осторонь й здійснювали волонтерську допомогу через контакти викладача кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Строценя Богдана Степановича. Керівник благодійного фонду Relikta Марцін Кшепковський разом з Карольом Клосом 24 квітня 2023 року змогли надати гуманітарну допомогу нашим захисникам удруге. Крім того, для бібліотеки університету ТНПУ передали 16 випусків археологічного збірника про балтійсько-чорноморське дослідження [10]. У липні цього ж року вони знову змогли передати медикаменти, продукти тривалого зберігання нашим військовим, а поруч із цим діти з Гміни Скокі висловили свою підтримку у вигляді листівок та малюнків з побажаннями перемоги та миру для українців [8, 9]. В листопаді 2023 року від польських партнерів-археологів вже вчетверте було надано допомогу у вигляді дефібриляторів (апаратів, які запускають серце, зупинилось),

кровоспинні пов'язки, подарунки до дня святого Миколая та окопні свічки від польських жінок та учнів старших класів [7].

Студенти освітньої програми «Аналітика суспільних процесів» є вагомою ланкою у функціонуванні історичного факультету. Неодноразово здобувачі цієї спеціальності, а також викладачі кафедри філософії та суспільних наук залучались до волонтерської роботи. Зокрема, 16 лютого 2023 року студенти організували благодійний ярмарок у головному корпусі ТНПУ з метою зібрати кошти на придбання парафіну для виготовлення окопних свічок українським воїнам. Крім того, студенти брали активну участь у благодійному Вертепі від студентів-істориків, археологів та аналітиків [11].

Важливим етапом в історії волонтерської діяльності на історичному факультеті 2 лютого 2024 року було вирішено зібрати кошти на дрон DJI Mavic 3 Thermal (m3t) вартістю 210 тисяч гривень для 10 окремої гірсько-штурмової бригади Едельвейс. Збір було відкрито 3 лютого 2024 р. [12]. Він набув не лише всеукраїнського, але й міжнародного масштабів. Свої волонтерські зусилля доклало чимало людей. Студенти-активісти факультету з метою поширення збору на дрон відвідували релігійні організації міста Тернополя. Завдяки донатам прихожан Церкви Всіх Святих Землі Української ПЦУ, Церкви Святої Софії Премудрості Божої, Церкви Святого Духа УГКЦ вдалося зібрати 9 906 грн. Варто відзначити логістичну роботу у Чехії та Німеччині студента Тараса Катруна та його колеги Дениса Климчука. Завдяки небайдужості закордоння до України вдалося перенаправити 38 000 грн.

У свою чергу силами студентства історичного факультету та творчістю з 24–26 лютого 2024 р. було не лише розповсюджено збір у соціальних мережах, а також відкрито свої мінізбори, під назвою «Шалена Щаслива Десятка». Студенти першого курсу 2023 року вступу, під координуванням Березюка Руслана, за участі студентського активу та проф. Лесі Алексієвець, у головному корпусі ТНПУ відкрили велику благодійну ярмарку «Едельвейс», вході якого було здійснено благодійний розіграш [15, 17]. Доєдналися до ініціативи й випускниця історичного факультету Наталія Велика та її подруга Катерина Яцина з розіграшом «Ескімо» [14]. Активні дні волонтерської діяльності дали змогу додати до загального збору 134 049 грн. 12 коп., що свідчить про надзвичайну згуртованість та наполегливу працю студентів та їх наставників задля допомоги українській армії. Проте на цьому збір не закінчувався, а продовжував функціонувати й у інших аспектах благодійництва. Зокрема, зусиллями студентів-археологів Назарія Данильчука та Тараса Якимчука та археоспільноти ТНПУ «Арте по факту» з 24 лютого – 3 березня 2024 р. діяла благодійна лотарея, яка не лише принесла користь коштами у сумі 8 210 грн, але й подарувала учасникам подарунки пов'язані з археологією [13].

Картина Діани Юсип'юк «Весна», що розігрувалась у соціальних мережах 20–21 березня цього ж року, додала до загального збору 2 652 грн [16].

Висновки. Отже, небайдужість студентів та швидке зростання волонтерського осередку історичного факультету вражає, а бажання добровільної допомоги дає уявлення розумінню тенденції благодійної діяльності у стінах закладу. Варто наголосити, що увесь історичний факультет продовжує боротьбу в тилу й створює нові ініціативні проекти, здійснює роботу в основних напрямках благодійної діяльності в межах волонтерського осередку для потреб ЗСУ з метою допомоги у перемозі над окупаційними військами армії РФ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ось минув цей рік. Володимир Кіцак. Сторінка у Фейсбук. URL: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0TJ2Cw6hSMnmnxxhDiirQ92y44MukeWYrj5fxnvDwM7QYACwzXrYmmK8o35e7KBXul&id=100031647221644
2. Трохи зимових звітів. Володимир Кіцак. Сторінка у Фейсбук. URL: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0YQrYqBhyWgokLixJAPoFz3EQacja82wYCCeGUtcNoJSRiGfGf9BbNNTeKsfk9JFI&id=100031647221644
3. Студенти 1 курсу історичного факультету ТНПУ за підтримки інформаційно-аналітичного та волонтерського штабу Україна_Перемагає запрошують долучитися до мережевого Марафону «Ми-Україна» (Мистецько-освітній Art_2). Леся Алексієвець. Сторінка у Фейсбук. URL: <https://www.facebook.com/100015324823003/videos/2497958633701942/>
4. Уперше в ТНПУ - мандрівна ярмарка у межах благодійного проекту історичного факультету. Назар Федоров. Сторінка у Фейсбук. URL: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0gfd3gTwUn8VmvBeM1qNTW5hqaBjDZLfSSoVfchHuExtrM4KMZDiRwUgTXjWCTCpl&id=100018466110663
5. Для збільшення можливостей у визволенні. Волонтерський центр ТНПУ. Сторінка у Фейсбук. URL: <https://www.facebook.com/groups/462794018839698/permalink/776830217436075/>
6. Тарас Катрун. Волонтерський осередок ТНПУ. Сторінка у Фейсбук. URL: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid037E4L4cw8w5jzVeZu8Gs7Y1jZ24BjrLVzYL84XGUjA5vJiBPsd9asvwCqt22jrfJkl&id=100015324823003
7. Колеги-археологи знову з подарунками. Кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук. Сторінка у Фейсбук. URL: <https://www.facebook.com/groups/2817464385155092/permalink/3491371957764328/>
8. Разом з гуманітарною допомогою польські археологи привезли нам листівки. Кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук. Сторінка у Фейсбук. URL: <https://www.facebook.com/groups/2817464385155092/permalink/3419110198323838/>
9. До нашого міста втретє завітали польські археологи з важливою місією – передати гуманітарну допомогу та поділитися своїми знаннями. Кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук. Сторінка у Фейсбук. URL: <https://www.facebook.com/groups/2817464385155092/permalink/3417152811852910/>
10. Сьогодні мали нагоду, отримати гуманітарну допомогу для наших захисників від польських колег-археологів. Кафедра історії України, археології та спеціальних галузей

- історичних наук. Сторінка у Фейсбук. URL: <https://www.facebook.com/groups/2817464385155092/permalink/3364834380418087/>
11. Благодійний ярмарок. ОП «Аналітика суспільних процесів» ТНПУ. Сторінка у Instagram. URL: <https://www.instagram.com/p/Cou8iQ-N4Tg/?igsh=bGVzMGxieTF6MXIx>
12. UPD: Збір коштів на дрон DJI Mavic 3 Thermal (m3t). Тетяна Липка. Сторінка у Фейсбук. URL: <https://www.facebook.com/tetiana.lypkaaa/posts/pfbid0iHszyMALpak8xahxcK5T9nx6mQEPSPbgMJ8op1gxkhNFLfgHg4erMFtoofc95Gu2gl>
13. Долучаючись до збору коштів на дрон DJI Mavic 3 Thermal, для 10 ОГШбр «Едельвейс», архео-спільнота ТНПУ ім. В. Гнатюка «Арте по факту» оголошує благодійну лотерею!. Назар Данильчук. Сторінка у Фейсбук. URL: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1119922149015541&set=a.1119930439014712&type=3>
14. Триває збір коштів на дрон DJI Mavic 3 Thermal (m3t), для 10 окремої гірсько-штурмової бригади Едельвейс. Nataliya Velyka. Сторінка у Фейсбук. URL: <https://www.facebook.com/nataliya.velyka.5/posts/pfbid038MoWWdHTotcMqjnWnkjiSElfmTaQN95TK7M3rrR5uzrrCxKiiizqvmzetaqaBSSI>
15. 26.02.2024. Руслан Березюк. Сторінка у Фейсбук. URL: <https://www.facebook.com/ruslan.fyria/posts/pfbid03mmYwNYoAb2aPZR9WmiLvT6cqDXVi9YAXWk5w39YQJkGjYYkF8D1N2wR8FY94NEI>
16. Дорогі друзі, Хочу висловити найщирішу вдячність кожному, хто взяв участь в аукціоні моєї картини. Діана Юсип'юк. Сторінка у Фейсбук. URL: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0kggkWwRtnF8vnU6cVjcurUmYyiA9fqgEgoXDk27Y1GxUynmYrCL6g99BcShnRqx3l&id=100051476181329
17. Друзі! 26 лютого 2024 р. студенти-історики організували благодійний ярмарок для придбання m3t для 10 окремої гірсько-штурмової бригади "ЕДЕЛЬВЕЙС". Назар Грицай. Сторінка у Фейсбук.; URL: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0Cx4NjB8L37nUSPjn6QiDwwkVZnv0J5vgmVw8kLonhgM1KsQe7vbwQKMgicF97BwBI&id=100024315247147